

נצטט כאן מאמר שפורסם באופן חריג בעמודו הראשון של "יתד נאמן" בי"ט אב תשנ"ח עם העלאת הנושא לסדר היום הציבורי, בהוראתם של מרנן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל ולהבחל"ח הגרא"ל שטיינמן שליט"א, תחת הכותרת "דברים על דיוקם", כשהוא נחתם בשם "אחד הרבנים"¹¹¹:

"הציבור החרדי בא"י נחשף מידי פעם למתקפות שלוחות רסן. עצם קיומו של עולם התורה בפריחתו, הוא לצנינים בעיניהם של עוכרי הדת, המבקשים לחבל בכרם בית ישראל.

"חוד החנית של המלחמה הזו, מופנה לעבר "תיבת נח" של הדור - היכלי הישיבות הק'. משום כך, מדי פרק זמן, צצה מחדש גזירת גיוס בני ישיבות, ר"ל.

"לאחרונה עלתה יוזמה נוספת, הכוונה לתוכנית ליצור מסגרות צבאיות עבור חרדים. ע"פ תכנית זו, יגבש הצבא מסגרת צבאית שתתאים גם לשומרי תו"מ המקפידים על קלה כחמורה. אלה שיהא ברצונם או באילוניהם להתגייס לצבא מנימוקים שלהם - כך טוען צה"ל, יוכלו לעשות זאת מבלי לפגוע באורח חייהם, ומבלי לפגוע בעיקרי אמונתם. יוזמה זו הגיעה ממקור חיצוני, היא לא נהגתה בהיכלי התורה והישיבות. הישיבות אינן דואגות לשום דבר מלבד הרבצת תורה וירא"ש. לעולם התורה אין שליטה על אלו שהגו את הרעיון, יוזמים אלו אינם חלק מעולם התורה, הם גם לא מדברים בשמו.

"כיון שתכנית זו לא נועדה עבור עולם התורה, אין עולם התורה שותף ליוזמה זו.

"מרנן ורבנן גדולי התורה שליט"א, לא הגו ולא בקשו מאיש ליצור מסגרות צבאיות כאלה או אחרות. זה לא שייך לנו, אין אנו אחראים לצבא, ולא שותפים בתכנונו.

"התכנית ליצירת מסגרות צבאיות שמותאמות לאורח החיים החרדי, הועלתה ע"י איש צבא, ולא ע"י עולם התורה.

התורה, באינטרסים שונים. וכבר אמר במליצה כאובה אחד מגדולי הדור על פרשיה זו: "מנחל בדרך ישתה על כן ירים ראש".

111. לפי הידוע, מאמר זה נכתב ע"י חלק מחברי הועדה הרוחנית, בהכוונתו המלאה של מרנן הגרא"ל שליט"א על כל מילה, ויש בו העמדה מדוקדקת של דעתו על כל המתרחש מאז ועד היום. מספר חודשים לאחר מכן, בטבת תשנ"ט, לאור השמצות שונות שהכפישו את חכ"י דגל התורה כאילו הם פועלים בניגוד לדעת התורה בהקמת ויצירת מסגרות מחוץ לאהלי תורה, פרסם הגר"ש קרליץ זצוק"ל מודעה בחתימת ידו שהתנוססה בעמוד הראשון של העיתון, ובה כתב קצרות "ידוע לי כי חכ"י דגל התורה נשמעים להוראות מרנן ורבנן שליט"א, ועושים הכל אך ורק ע"פ דעת תורה בכל פעילותם הציבורית".

"לדבריו, היא מיועדת אך ורק לאלה שנטשו לדאבוננו את היכלי הישיבות הק', ודורשים להקים עבורם מסגרות שתתאמנה לאורח חיים של שומרי תו"מ. ללא כל צל של ספק, עולם התורה לא יתן את ידו לפגיעה בפך השמן הטהור. כל נסיון לפגוע, ולו כמלא הנימה, בהיכלי הישיבות הקד', יתקל בחומה בצורה של התנגדות. מרנן ורבנן גדולי ישראל זצוק"ל מהדורות שעברו, כבר בטאו את דעתם בסוגיה זו באופן חד משמעי ונחרץ, כך גם יבל"א מרנן ורבנן שליט"א, שעומדים כחומה בצורה בפרץ.

"אם יהיה נסיון, ולו הקל שבקלים לפגוע בבני הישיבות הממיתים עצמם באהלה של תורה, יתייצב כל החרד לדבר ה' - כאיש אחד בלב אחד, כדי למסור את נפשו במערכה כנגד המזימה. אם יהיה נסיון לגייס את בני הישיבות חלילה, יתמלאו בתי הסוהר בבני עליה שגמרותיהם בידיהם.

"לא ניתן לפגוע בעולם התורה לא ע"י גיוס למסגרות מלאות, ולא למסגרות חלקיות, אף לא למסגרות שיותאמו לאורח חיים חרדי. ייעודו של כל נער חרדי הוא ללימוד התורה הק' בהיכלי הישיבות הק', ושם בלבד".

סוף ציטוט.

ובמילים אחרות: הצבא, או יותר נכון - אחד מקציני הצבא¹¹², הוא שיזם את רעיון הקמת הנח"ל החרדי מחדש. הוא זה שפנה לעסקני ציבור ודמויות חינוכיות שונות ורבנים מסויימים, כדי שאלו יתאימו את הרעיון לאורח החיים החרדי, וכשהובהר ברורות לפני מרנן ורבנן לאחר חקירות ובדיקות, שהדבר לא ישמש בשום אופן כפלטפורמה להוצאת בחורים מהישיבות, ולו אחד מהם, הרי שאין אנו רשאים לקדש מלחמה על כך¹¹³. המלחמה של עולם התורה הוא על טהרת

112. היוזם והמקים הוא קצין בשם יהודה דובדבני, שפעל בנושא במלוא המרץ וללא ליאות, וכיהן כראש אגף הנוער והנח"ל [לא החרדי] בצה"ל. הנח"ל החרדי בשמו הרשמי אף קרוי על שמו. מר א. בניהו שכיהן באותן שנים כדובר צה"ל, והיה מצוי בסוד העניינים, פירסם 15 שנים מאוחר יותר (מעריב 7.4.13) על דיון שקיימה צמרת משרד הבטחון עם ראשי הצבא בנוגע לתכנית, שבסיומה תבע שר הביטחון דאז, שמר דובדבני ישוחח על כך קודם למעשה עם מרן הגרי"ש אלישיב והגר"ע יוסף זצוק"ל, וכך אכן נעשה, ורק לאחר מכן אישר הצבא את התכנית. לא מפיהם אנו חיים, וגם אין אנו יודעים מה היתה תשובת מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל לפנייתו של הנ"ל. אך דבר אחד ברור ומובן מאלינו, כי אף אחד מגדולי התורה לא שיתף פעולה עם התכנית המדוברת, מלבד קבלת הבהרות ברורות על התכנית שלא תפגע חלילה באף אחד מעולם התורה.

113. הסיבה הפשוטה היא, שכן מעולם לא ניהלה היהדות החרדית מלחמה על עצם השירות בצבא לאלו שאינם כלולים בין לומדי התורה, ואדרבה בכל השנים לא חסרו יהודים שומרי

התורה בשלימותה שתימסר כצביונה בהיכלי התורה, על זה נאבקים בכל הדרכים האפשריות. זו היתה ועודנה דעת התורה כפי שנמסרה ע"י מרן הגראי"ל שליט"א¹¹⁴!

כשהחלו להישמע שמועות, שיש הנתלים בהוראה זו של מרנן ורבנן שלא ללחום על הקמת הנח"ל ע"י הצבא, כאילו והותרה הרצועה לכוון בחורים חלשים למסגרות אחרות שאינן תורניות, הורו מרנן ורבנן לפרסם הודעה מיוחדת בשמם, בכדי להבהיר את הדברים ברורות, וזה נוסח המודעה שפורסמה:

"הדברים היו לנגד עיניהם של רבותינו שליט"א, ובהוראתם אנו מפרסמים את הדברים דלהלן:

רוח עושים עוברת בצבור לשנות מהדרך המסורה לנו מרבותינו לגדל בני הנעורים בהיכלי התורה בלבד, ללא שום שינוי וחדוש. לאחרונה פורסם ברבים בשם גדולי ישראל כאילו מותר לכוון צעירי הצאן לדרך שונה, ולערער את הדרך שהותוותה ע"י גדולי ישראל לכוונם לקבוע אומנותם בתורה. על מנת להעמיד האמת על תילה, אנו מפרסמים בזאת כי הדברים אינם נכונים, ואין לשנות כחוט השערה ממה שאנו מצווים ועומדים להמשיך בדרך של לימוד תורה בטהרה, כפי שהנחילו רבותינו מעתיקי השמועה, בדרך בה צעד עולם התורה עד כה"¹¹⁵.

תורה ומצוות, ואף יוצאי ישיבות, ששירתו בצבא, ביניהם אף אישי ציבור מפורסמים ביותר. אלא שברבות הימים, נעשה הצבא למקום בלתי אפשרי ליהודי שומר תורה ומצוות לשהות בו, ואם הצבא מעצמו מסדר מקום שבו יהודי חרדי יוכל לשהות בו, אין אנו רשאים לערוך מלחמה על כך. מבין השורות מתבהר עוד, כי העמדת המלחמה על כך, עלולה לסכן את עצם המלחמה על היכלי הישיבות הקד', באשר מעולם לא העמידו גדולי התורה את התביעה לפטור את אלו שאינם לומדים. הטעם להחלטה זו של כל גדולי הדור הקודם, כנראה הוא משום ההבנה המציאותית כי הצד הנגדי אינו מסוגל כלל לעכל שיהודי חרדי יהיה פטור משירות צבאי בשונה מיהודי אחר, גם כאשר מקימים עבורו סביבה הולמת. הסיבה היחידה שניתן לדבר עליה בפניהם, הוא רק בהכרה שההקרבה בלימוד התורה פוטרת מכל שירות צבאי כזה או אחר. ממילא מובן, שהעמדת מלחמה על עצם השירות בצבא בסביבה נאותה, גם למי שאינו לומד תורה כלל, משמיטה את כל הצידוק הבסיסי לפטור את בחורי הישיבות משירות צבאי. כל זאת מלבד מה שמבואר במכתבו של מרן שליט"א שיועתק בסמוך.

114. גם בהמשך, בחורף תשנ"ט, כשרעיון הנח"ל החרדי החל לקרום עור וגידים, התאספו כמה ראשי ישיבות שליט"א במעונו של מרן הגראי"ל שליט"א (יום ג' וארא) כדי לשמוע את דעתו על הענין, ואמר להם שאפשר לפרסם בשמו כי "אין לו עסק בענין זה כלל". הדברים מתועדים בפרוטוקול שנכתב ע"י אחד מראשי הישיבות שליט"א שנכח במקום.

115. על מכתב זה באו על החתום הגרי"ח קופשיץ והגר"י עדס שליט"א, ולצידם שני נאמני

בהזדמנות אחרת, בשנת תשס"א, כתב מרן הגראי"ל שליט"א מכתב נוקב בענין זה, במענה לשאלת הגה"צ המשגיח רבי דן סגל שליט"א¹¹⁶, וזה לשונו:

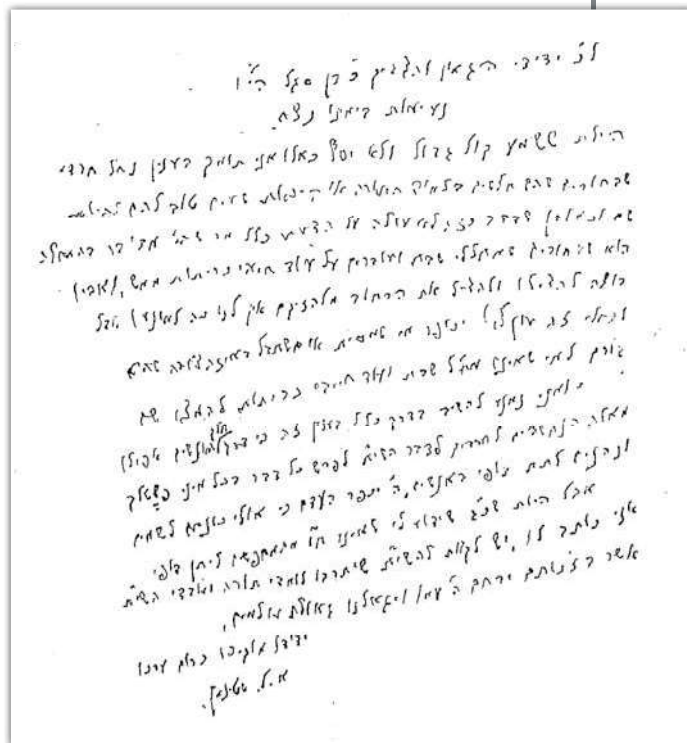
ב"ה

לכ' ידידי הגאון והצדיק ר' דן סגל הי"ו

נעימות בימינו נצח

היות ששמע קול גדול ולא יסף כאילו אני תומך בענין נחל חרדי, שבחורים שהם חלשים בלימוד התורה או ביראת שמים טוב להם להיות שם, וכמובן דבר כזה לא עולה על הדעת כלל. מה שהי' מדובר בהתחלה הוא, שבחורים שמחללי שבת ועוברים על עוד חייבי כריתות ממש, ואביו רוצה להצילו ולהציל את הרחוב מלהזיקם, שאין לנו כח למונעו. אבל ודאי זה עון לא יכופר, אם שמסית או משתדל, באיזו צורה שהיא גורם למי שאינו מחלל שבת ועוד חייבי כריתות, להמצא שם.

ואני נמנע להשיב בדרך כלל בענין זה, כי דרך חלק מאנשים, אפילו מאלה הנחשבים לחרדים לדבר השי"ת, לפרש כל דבר בכל מיני פשטלך, ונהנים לתת דופי באנשים, ה' יכפר בעדם



גדולי הדור, הגר"י אפרתי שליט"א נאמן ביתו ותלמידו של מרן הגר"ש זצוק"ל, והגרח"י מישקובסקי שליט"א איש אמונו ותלמידו של מרן הגראי"ל שליט"א.

116. המשגיח הגה"צ שליט"א, עמד להקריא מכתב זה בעצרת המונית שהתקיימה ע"י חוגים ידועים בכיכר השבת בנושא זה, כשהם לא חדלו מלהעליל עלילות שקר כאילו למרן שליט"א יש חלק ברעיון הקמת הנחל החרדי, והגדילו לעשות כאילו לדעתנו יש לכוון לשם בחורים חלשים בלימוד. אך המארגנים מנעו בגופם מהמשגיח שליט"א לעלות לבמה, בהדגישם בפניו שהקראת מכתב זה בפומבי, תשמיט את כל הבסיס של מלחמתם...